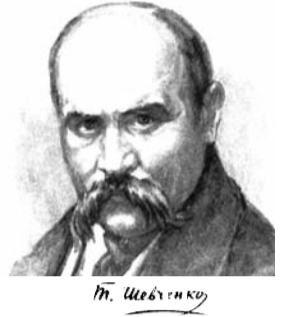

ВІЛЬНЕ СЛОВО

XXIII-ій РІК НОВОГО ВИДАННЯ /Н-р 11-12/червень 2012 р./ ГАЗЕТА ЗАСНОВАНА 1949 р.

Культурно-просвітницький часопис Союзу українців Румунії

Міні-місс України і міні-місс Буковини, відома молода співачка – українська румуночка Каріна ПАСКАР.

Слово, якщо воно від серця, хай завжди буде вільним і гарним.

*Рідне слово об'єднує народ.
Бережіть його, а Вас хай Бог береже!*

Юрій Левчик

(Читайте на 5 стор.)

У номері:

- День Конституції України ▶ стор. 2
- Симпозіум «Т. Шевченко» ▶ стор. 3
- Вручення вірчих грамот ▶ стор. 4
- «Ті Ато» в Онештах ▶ стор. 5
- Духовна пожива ▶ стор. 6
- ЄВРО – 2012 ▶ стор. 7
- «Берлибаський бануш» ▶ стор. 8
- «Навчання – світло» (Т. Ш.) ▶ стор. 9
- Яська «Веселка» в Болгарії ▶ стор. 10
- Відлуння на матеріали «ВС» ▶ стор. 11
- Наші ювілеї 2012 року ▶ стор. 12
- Містерія DANCE ▶ стор. 13
- Конвенція про права дитини ▶ стор. 14
- День української поезії ▶ стор. 15
- Чорнороб газетярства ▶ стор. 16

САМІТ «НАРОДНА ДИПЛОМАТІЯ ЯК ФАКТОР НАРОДНОЇ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ»

25 травня ц.р. у приміщенні Дипломатичної Академії Міністерства Закордонних Справ України в Києві, за ініціативи Міжнародної Дипломатичної Місії Народної Дипломатії «Європейська Україна» та Громадської Ради при МЗС України, за підтримки Співки Дипломатів України, відбувся Міжнародний Громадський Саміт «Народна Дипломатія як фактор народної євроінтеграції».

Учасниками Саміту були дипломати, представники посольств країн ЄС, керівник Представництва ЄС в Україні, представники Адміністрації Президента України, Представники МЗС України, депутати Верховної Ради України, представники відповідних органів державної влади, члени Громадської Ради при МЗС України, провідні експерти державних та неурядових аналітичних центрів, громадські діячі, журналісти.

Модераторами форуму були Ігор Жданов – голова Громадської Ради при МЗС України та В'ячеслав Буденко – заступник голови Громадської Ради, президент місії Міжнародної Дипломатичної місії Народної Дипломатії «Європейська Україна», який після того, як підписувач цих рядків представив своє вітання і доповідь про

становище українців Румунії, я повідомив учасників, що мене прилучили як члена Міжнародної Дипломатичної Місії Народної Дипломатії «Європейська Україна», попросивши надіслати електронною поштою мою фотографію і підпис для досвідчення.

Саміт пройшов на високому дипломатичному рівні, учасники різних європейських країн висловивши свою підтримку щодо інтеграції України до Європейського Союзу.

На другий день учасники Саміту мали нагоду побути у Києві з нагоди Дня столиці України, побачити конкурс велосипедистів по Хрещатику і послухати різні концерти.

Степан БУЧУТА,
Голова СУР,
Депутат Парламенту Румунії

Календар знаменних дат: 28 червня 1996 р.

День Конституції України

Конституція України 1996 року – Основний Закон України, який закріплює права, свободи і обов'язки громадян України, її суспільно-політичний і державний устрій. Конституція України складає ядро національної правової системи та є базою для розвитку всього українського законодавства. Конституція має найвищу юридичну силу. Закони та ін. нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй.

Конституція України складається з Преамбули та 15 розділів: 1 – Загальні засади; 2 – Права, свободи та обов'язки людини і громадянина; 3 – Вибори. Референдум; 4 – Верховна Рада України; 5 – Президент України; 6 – Кабінет Міністрів України. Інші органи виконавчої влади; 7 – Прокуратура; 8 – Правосуддя; 9 – Територіальний устрій України; 10 – Автономна Республіка Крим; 11 – Місцеве самоврядування; 12 – Конституційний суд України; 13 – Внесення змін до Конституції України; 14 – Прикінцеві положення; 15 – Перехідні положення. Преамбула закріплює, що Конституція є актом установчої влади народу і Верховної Ради України, приймаючи Конституцію, діє від імені українського народу, виражаючи його суверенну волю. У Преамбулі зазначено

правовий документ, яким керувалася Верховна Рада, приймаючи Конституцію, - акт проголошення незалежності України від 24.08.1991 р., схвалений 01.12.1991 р. всенародним голосуванням. Преамбула також визначає мету, для досягнення якої прийнята Конституція: забезпечення прав і свобод людини та гідних умов її життя. Розвиток і зміцнення демократичної, соціальної, правової держави, зміцнення громадян, злагоди. 1-й розділ закріплює засади конституційного ладу України як суверенної, незалежної, демократичної, соціальної, правової держави, в якій єдиним джерелом влади є народ, а людина визнається найвищою соціальною цінністю. 2-й розділ присвячений правам, свободам та обов'язкам людини і громадянина. Складається з 48 ст., що становить майже третину Конституції (усього 161 стаття). Виходячи з принципу суверенітету народу, 3-й розділ Конституції визначає засади таких форм безпосереднього народного волевиявлення, як вибори та референдум. У наступних 5 розділах закріплено порядок організації державної влади, систему вищих органів державної влади, порядок їхнього формування та компетенцію. Територіальний устрій України та його специфіка, обумовлена наявністю в складі України Автономної Республіки Крим, регламентовано в розділі 9 та 10. Підвищення ролі та значення у забезпеченні прав і свобод людини, формуванні розвинутого громадянського суспільства органів місцевого самоврядування зумовило появу в Конституції розділу 11, який закріплює право територіальної громади самостійно

вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції та законів України.

Окремий розділ присвячено порядку формування та компетенції єдиного органу конституційної юстиції – Конституційному суду України, що обумовлено специфікою його правової природи і особливою роллю в забезпеченні верховенства Конституції, її охорони та офіційного тлумачення. Є вже ряд рішень Конституційного суду України, в яких дано офіційне тлумачення цілого ряду статей Конституції, зокрема про статус державної мови, право вільного вибору захисника та ін. З метою забезпечення стабільності Конституції передбачена складна процедура змін і доповнень її положень. При цьому Конституція України не може бути змінена, якщо зміни передбачають скасування чи обмеження прав і свобод людини і громадянина або якщо вони спрямовані на ліквідацію незалежності чи на порушення територіальної цілісності України. З огляду на історичне значення Конституції для українського народу день її прийняття проголошено державним святом – Днем Конституції України.

Рекомендований список літератури:

1. Довідник з історії України (А-Я) / За заг. ред. І. Підкови, Р. Шуста. – К., 2002. – С. 345-346.

**Від Посольства
України в Румунії**

В місті Сату-Маре

Симпозіум «ТАРАС ШЕВЧЕНКО – АПОСТОЛ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ»

Т. Г. Шевченко. Автопортрет, 1843 р.

З 25 і по 27 травня цього року Сатумарська повітова філія Союзу українців Румунії організувала симпозіум «Тарас Шевченко – Апостол українського народу», який відбувся в повітовому музеї місті Сату Маре.

У п'ятницю 25 травня відбулася презентація двомовного українсько-румунського Кобзаря («Кобзар-Cobzarul») Тараса Шевченка у перекладі поета Іона Козмея, виданого чернівецьким видавництвом «Букрек» (Україна) за ініціативою Генерального консульства України в Сучаві та за фінансової підтримки Чернівецької обласної державної адміністрації.

До збірки увійшли твори «Катерина», «Гайдамаки», «Сон», «Кавказ», «Заповіт», «До Основ'яненка» та ін., всього 27 творів. Передмову написав видатний поет Іван Драч, науковим редактором книги є доктор філологічних наук, асистент кафедри румунської та класичної філології Чернівецького національного університету Богдан Мельничук, а її упорядником Михайло Гуцкал – журналіст, працівник румуномовної газети «Зоріле Буковиней».

Іон Козмей відзначив, що на цей раз вирішив видати двомовне видання, щоб переклад знаходився поруч з оригіналом, і справжній читач, зокрема двомовний румунсько-український, мав нагоду порівняти, як у дзеркалі, оригінал із перекладом, та сформулювати свою думку про якість і достовірність румунського перекладу. «Найбільше часу забрав переклад поеми «Гайдамаки», – признався Іон Козмей, радий, що сучасний поет Іван Драч дав високу оцінку його перекладам.

Також 25 травня відбулася презентація документального фільму «Тарас» (1989), на якій був присутній режисер фільму Валентин Микитович Сперкач, один з найбільших українських режисерів-документалістів, Заслужений діяч мистецтв України (1982), Лауреат Державної премії України ім. Т. Г. Шевченка (1986) та премії ім. Я. Галана (1982).

В суботу 26 травня під проводом

модераторів кандидата географічних наук, доцента кафедри екологічної економіки, спеціаліста з міжнародного права (юриста-міжнародника), члена-кореспондента Лісівничої академії наук України, заступника директора Інституту екологічної економіки Національного лісотехнічного університету України (Львів) Івана Дубовича та адвоката Василя Мойши (Сату Маре), який прочитав доповідь: «Вплив Кирило-Мефодіївського товариства на творчість Тараса Шевченка», виступали з доповідями також відомі шевченкологі та знавці творчості поета:

Володимир Мовчанюк, кандидат філологічних наук, старший науковий співробітник Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України (Київ): «Екзистенційні мотиви поетичного циклу Шевченка «В казематі»;

Тетяна Мейзерська, доктор філологічних наук, професор кафедри української філології Київського національного лінгвістичного університету (Київ): «Типологія імагінативного мислення Тараса Шевченка»;

Тетяна Конончук, кандидат філологічних наук, завідувач кафедри української філології та культурології Академії адвокатури України (Київ): «Шевченківська тема в повісті «Каміння під косою» Ольги Мак та романі «Прибутні люди» Василя Захарченка»;

Григорій Ключек, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української літератури Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка (Кіровоград): «Національна ідея в творчості Шевченка»;

Анна Гудима, кандидат філологічних наук, асистент кафедри історії української літератури і шевченкознавства Київського національного університету імені Тараса Шевченка (Київ): «Сенсовий метатекст ліро-епічних поем Тараса Шевченка»;

Анна Шкрабалюк, кандидат філологічних наук, асистент кафедри історії української літератури і шевченкознавства Київського національного університету імені Тараса Шевченка (Київ): «Феномен свободи у творчості Тараса Шевченка»;

Євген Нахлік, доктор філологічних наук, директор Інституту ім. Івана Франка НАН України (Львів): «Марія (Діва Марія, Богородиця, Мати Божа) у творчості Тараса Шевченка»;

Оксана Нахлік, кандидат філологічних наук, старший науковий співробітник Інституту ім. Івана Франка НАН України (Львів): «Добра Новина від Тараса Шевченка: слово на сторожі убогих та уопліджених»;

Василь Івашків, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української фольклористики імені Філарета Колесси Львівського національного університету імені Івана Франка (Львів): «Драматургія у творчій спадщині Тараса Шевченка»;

Микола Легкий, кандидат філологічних наук, завідувач відділу франкознавства Інституту імені Івана Франка НАН України (Львів): «Постать Тараса Шевченка в історико-літературних працях Івана Франка»;

Володимир Микитюк, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української літератури імені академіка Михайла Возняка Львівського національного університету імені Івана Франка (Львів): «Шевченкознавчі студії в Галичині другої половини XIX ст.»;

Мар'яна Барабаш, кандидат філологічних наук, вчений секретар Інституту ім. Івана Франка НАН України (Львів): «Жанрово-композиційні та ейдологічні особливості поетичних циклів «Давидові псалми» Тараса Шевченка і «На старі теми» Івана Франка»;

Ірина Мойсей, головний редактор літературно-культурного журналу українських письменників Румунії «Наш голос» (Бухарест): «Тарас Шевченко на сторінках літературного журналу «Наш голос»;

Михайло Трайста, заступник голови Бухарестської філії Союзу українців Румунії, секретар редакції журналу «Наш голос», голова Культурно-християнського товариства ім. Тараса Шевченка (Бухарест): «Постать Тараса Григоровича Шевченка в українському кіно»;

Павел Данку, голова Сатумарської місцевої організації Демократичного союзу словаків та чехів Румунії (Сату Маре): «Тарас Шевченко і його європейські сучасники»;

Шандор Керешкені, науковий співробітник Повітового музею (Сату Маре) доповіддю: «Пашоптистські ідеї у творчості Тараса Шевченка та Шандора Петефі».

В неділю 27 травня учасники симпозіуму поклали квіти до пам'ятника Тарасу Шевченку в місті Сату-Маре.

Михайло ТРАЙСТА

Посольство України в Румунії – Новини – 21 червня 2012 року

Церемонія вручення Надзвичайним і Повноважним Послом України в Румунії Теофілом Бауером вірчих грамот Президенту Румунії Траяну Бесеску

Сьогодні, 21 червня 2012 року, відбулася церемонія вручення Надзвичайним і Повноважним Послом України в Румунії Теофілом Бауером вірчих грамот Президенту Румунії Траяну Бесеску.

В ході бесіди глава румунської держави підкреслив зацікавленість Румунії в активізації українсько-румунських відносин, заявивши при цьому про свою готовність до обговорення та вирішення того «невеликого переліку» проблемних

питань, які ще збереглися на порядку денному взаємин між Києвом і Бухарестом. У цьому контексті Президент Румунії підтвердив свою згоду відвідати Київ з офіційним візитом у відповідь на запрошення, висловлене Президентом України В. Януковичем в ході їх зустрічі в Чикаго.

У свою чергу Т.Бауер наголосив, що розбудова добросусідських відносин з Румунією на засадах обопільної довіри та взаємовигідного партнерства є одним з пріоритетів зовнішньої політики України. Відзначив помітне нарощування останнім часом позитивних тенденцій у політичному діалозі між Києвом і

Вручення Надзвичайним і Повноважним Послом України в Румунії Теофілом Бауером вірчих грамот Президенту Румунії Траяну Бесеску.

Бухарестом, привернув увагу до значного зростання взаємного інтересу ділових кіл обох країн до розширення торговельно-економічної співпраці, а також висловив задоволення зближенням позицій сторін з низки актуальних питань європейської та регіональної політики.

СВЯТО ПОЕЗІЇ

День 20 травня виявився сонячним, погідним. У Верхній Рівні – свято. Тут відбувається повітовий, тринадцятий конкурс української поезії. У своїх специфічних для кожного села національних кодтюмах учні, мов прекрасні живі квіти, заповнили і прикрасили подвір'я Культурного дому. Конкуренти переживають, а разом із ними їхні батьки і викладачі.

Присутні учні початкових класів шкіль із Полян, Кривого, Рускова, Бистрого, Вишавської Долини, Луга над Тисою, Кричунова, Реміт і Верхньої Рівни.

Конкурс відбувся у залі дитячого садка і першими виступали першокласники. Вони виступили бездоганно, але лідерами (якщо можна так їх назвати) стали:

Семенюк Калін-Даріус – Верхня Рівна – I премія;
Семенюк Паула-Олександра – Вишавська Долина – II премія;
Фіріщак Лариса-Таня – Луг над Тисою – III премія;
Ороян Космін-Штефан – Кричунів – відзнака;
Нерчет Фабіан – Ремети – спеціальна премія.

3-між другокласників були премійовані:

Кубаш Христина – Поляни – I премія;
Лаврюк Ребека-Паула – Верхня Рівна – II премія;
Наску Матей – Ремети – II премія;
Малярчук Дарія-Николеа – Кричунів – III премія;
Кучіча Симона – Кривий – відзнака;
Муту Ене-Біанка – Бистрий – спеціальна премія.

3-поміж учнів третього класу відзначилися:

Миколайчук Діана-Євнора – Верхня Рівна – I премія;
Бойчук Мірела – Вишавська Долина – II премія;

Вечунка Іван – Поляни – III премія;
Філіп Андрея – Роскова – відзнака;
Чінар Адріан-Іліє – Кривий – спеціальна премія.

Із четвертих класів найкраще виступили:

Яворівський Володя-Михайло – Вишавська Долина – I премія;
Климкович Анастасія-Меліса – ЛУг над Тисою – II премія;
Білан Едуард-Тобіас – Верхня Рівна – III премія;
Бумбар Амалія – Рускова – відзнака;
Бойчук Магдалина-Николеа – Кричунів – спеціальна премія.

Вони були нагороджені грамотами та книжками. Всі інші учні, котрі брали участь у конкурсі, теж були нагороджені грамотами і книжками.

Поздоровляю всіх учнів, які представилися на конкурсі, тих, які люблять і вивчають рідну мову. Поздоровляю їх добрих вчителів.

Бажаю їм успішно закінчити шкільний рік. Думаю, що всім нам запам'ятається цей день, це свято – Свято рідної української поезії, рідної української мови.

Поздоровляю організаторів цього свята – п. Мирослава Петрецького – голову СУР Марамороського повіту, голову СУР Верхньої Рівни – п. Елека Опрішана.

Щира подяка п. Степану Бучуті – голові СУР, депутату В Парламенті Румунії, який відкрив свято і нагородив викладачів.

Марія ЧУБІКА

П.С. На закінчення свята виступила група танцюристів із України.

З пісні «Україна»

«Це – моя земля! Це – моя країна!
Тут моя сім'я! Тут моя родина!

Це – ліси, поля, гори й полонини, –
Рідна ти моя, моя Україна!»

(Ірина ФЕДИШИН)

Протягом трьох днів, 17-19 травня 2012 року, муніципій Онешти не «сніжився» уже весняним цвітом, а гомонів співами дітей, які приїхали сюди з 15 країн світу.

Це відбулося під час XVII-го випуску Міжнародного Фестивалю «Ті Амо», в рамках дитячої естрадної музики. Організований місцевими Радою міста Онешти та Профспілковим будинком культури в співробітництві з італійськими Послом Миру Зеновією Ілісей і кількома місцевостями регіону Тоскана, з якими онештянці вже здавна збратовані, цьогорічний випуск Фестивалю добився високого, об'ємного успіху: і якісно – своїм різноманітним репертуаром пісень, і кількісно – найбільшим числом учасників-конкурентів. Брала участь, таким чином, діти-співачи, згруповані в три секції (6 - 8, 9 - 11, 12 - 14 рр.), з трьох континентів, серед іншого, з далеких Японії та Індії, як і з Сполучених Штатів Америки, одночасно з європейських традиційних в конкурсі держав – Швеції, Туреччини, Росії, Сербії та ін. В їх числі і України, звідки приїхала тринадцятилітня чернівчанка Каріна Паскар.

Від її керівника, професора і композитора Юрія Левчика (котрий, передає щирі

побажання читачам «Вільного слова») ми дізналися, що родом вона із села Станівці Глибоцького району Чернівецької області України. Вихованка Буковинського мистецького центру відродження та сприяння розвитку румунської традиційної культури (очолюваного тим же паном Юрієм Левчиком) із Чернівців, виступає активно і успішно вже понад п'ять років у вокально-

фольклорній студії «Перлина». В березні ц.р. їхній гурток співав і на Шевченківському святі в Ясах. Разом із ансамблем, або тільки сама, Каріна гастролувала також в Тиргу-Нямці, в Алба-Юлії, Сучаві і т. д., співаючи як українські, так і румунські естрадні чи

народні пісні. Брала участь з успішними результатами і в конкурсах краси – міні-місс «Україна», міні-місс «Буковина».

На сцені Фестивалю «Ті Амо» Каріна Паскар представила перед глядачами та міжнародним журі пісню «Україна» з репертуару Ірини Федішин, якій належать зворушливі слова і прекрасна музика.

На відміну від більшості учасників-конкурентів, котрі виспівували майже все по-англійськи (чи... американськи!) та по італійськи, Каріна Паскар відважилася передати всю пісню виключно українською мовою (мало було таких, що могли зрівнятися з нею: хіба тільки росіянка, сербський учасник та конкурентка з Болгарії!).

Гратуємося за це їх всіх, бо вони не забувають і поважають рідне своє слово, мову свого краю!

Хоч вона здобула тільки спеціальну премію Яського державного телебачення та Онештського культбудинку, Карініна пісня, все ж таки, дуже-дуже сподобалася глядачам, які ритмічно і з теплом серця оплескували її приспів:

Павло ШОВКАЛЮК,
м. Онешти,
повіт Бакеу

* * *

З жалем у душі передаємо щирі, сердечні співчуття п. Івану Ліберу, голові Карашсеверінської філії СУР, заступнику голови СУР, дітям – дочці Симоні з мужем та дочкою, синам – Анатолію з дружиною та дочкою та Івану з сім'єю з приводу такої великої втрати – нежданого відходу у вічність на 75 році життя дорогої, незамінної дружини, матері, бабусі п. Марії ЛІБЕР.

Народилась покійна 18 квітня 1937 р. в банатському українському селі Копашиль. Тут пані Марія закінчила початкову школу, після чого, за звичаєм тих років, як і всі генерації українців післявоєнних років, до скасування українських шкіл в Румунії 1964 р., поступила до Української педагогічної школи м. Сігету, що на Мараморощині.

Все своє життя покійна разом зі своїм мужем старались зберегти українську мову, традиції в рідному селі. Багато років п. Марія була головою села Копашиль. За плечима покійної вчительки багато генерацій випускників

(серед них також І. Ковач, вчителькою якого була) яких виховувала в любові до свого рідного, в гордості за належність до великого українського народу, до якого належали її батьки, як і всі односельчани, що прибули із Закарпаття на банатські землі в пошуку кращої долі.

Неждано, в ніч на 13 червня ц.р., в рідній хаті в с. Копашиль п. Марія попрощалася з цим світом і віддала душу Всевишньому.

На похорон, який відбувся 15 червня ц.р., прибули відправити в останню дорогу та попрощатися з доброю українкою, віддати честь своєю присутністю зболеній сім'ї, голова СУР, депутат Румунського Парламенту п. Степан Бучута, радник депутата п. Микола-Мирослав Петрецький, голова Мараморської філії СУР, перший заступник голови СУР п. Мирослав Петрецький, голова Тіміської філії СУР, перший заступник голови СУР п. Юрій Глеба, голова Лугозької організації СУР п. Іван Ковач, рідні, односельчани, колеги.

До всіх тих, хто знав і цінив покійну, приєднуємось і ми – Ірина та Іван Ковач –, які знали і дуже цінили покійну в її хаті, були її гостями з нагоди різних українських подій, і ставимо на її свіжому могилу букет квітів.

Хай з Богом спочиває!

Ірина ПЕТРЕЦЬКА-КОВАЧ,
Іван КОВАЧ

* * *

З великим сумом довідалась про несподівану смерть доброї українки з банатського Копашиль, випускниці Сігетської української педагогічної школи п. Марії Лібер.

Від щирого серця передаю мої співчуття зболеній сім'ї – п. Івану Ліберу, голові Карашсеверінської філії СУР, заступнику голови СУР, та рідним, яких вона любила і підтримувала в усіх їхніх задумах. Непоправна втрата дружини, матері, бабусі залишила велику порожнечу в їхніх душах.

Хай Бог їх скріпить в цей важкий час і хай пам'ять про неї буде їм дороговказом на протязі всього їхнього життя.

Копашельська земля хай буде легка покійній!

Марія ЧУБІКА

* * *

Прийміть, пане голову Карашсеверінської філії і заступнику голови Союзу українців Румунії, професоре Іван Лібер, наші найщиріші співчуття та всю нашу співчутливість з приводу кончини вашої дружини, учительки Марії Лібер.

Хай буде їй земля легкою.

Клузька філія СУР

Духовна пожива

1661 РОКУ ТОМУ В ЄРУСАЛИМІ ПОЯВИВСЯ У НЕБЕСАХ ЗНАК ЧЕСНОГО ЖИВОТВОРЯЩОГО ХРЕСТА

Цього року, до празника Спасенія Святого Духа, християни православного віроісповідання відсвяткували ще дві християнські події: Святого Рівноапостола Костянтина Великого, свято, що відбулося якраз на перший день празника Сошествія Святого Духа – 3-го червня, а також появлення на небі в Єрусалимі знака Чесного животворящего Хреста, що сталося 7-го травня 351 року, вже 1661 років тому.

Хоч книги Святого Письма були закінчені приблизно 97-го року, після Рожденства Ісуса Христа, на нашу радість, не закінчилися чудеса Божі, ані чудеса святих людей, які прийшли на світ пізніше і продовжували проповідувати слово Божє, і навіть жертвувати своє життя за віру Христову.

Святі отці, вибрані Богом, постаралися і зберегли в книзі «Житіє Святих» приблизно всі ці події. Тому подія появлення у небі в Єрусалимі знака Чесного Животворящего Хреста записана в цій книзі: Хрест, який появився у небі 7 травня 351-го року на 7 днів, блискучіший, ніж сонце, маючи вигляд райдуги, простягаючись від Гори Голгофи, де був розп'ятий Ісус Христос і до Гори Оливної. Появлення знака прекрасного хреста якраз над Горою Гологофою дає нам зрозуміти, що Спаситель наш Ісус Христос через страждання на хресті приніс нам спасіння. Та хоч і не пишу обширно про Святого Рівноапостольного царя Костянтина, необхідно сказати, що саме він дав вільність християнам. Один з його синів на ім'я Констанцію, як настав царем у Візантійській Імперії з 350-го

року, хотів скасувати те, що заснував батько його. Не лише Чіріл, патріарх Єрусалима, противився тому, що Констанцію, молодий цар, хоче зруйнувати розвиток християнства, навіть і Ісус Христос вислав на простори небесні Констанцію, та, мабуть, й іншим еретикам-аріянам, які поширювали свої неправдиві науки в той період, що сила Животворящего хреста їх знищить, якщо смітимуть далі перекопувати християн, щоб покинути правдивої віри.

Тому і наслідки появлення животворящего хреста були пречудові. В цей період вістка про чудо розповсюдилося по всій Візантійській Імперії.

Населення з міст і сіл прибігало до Єрусалиму, щоб побачити Божу роботу. Християни прославляли Господа Бога, а еретики-аріяни, погани, і навіть і юдеї, побачивши це чудо, стали переходити до Християнської віри. Патріарх Чіріл послав листа до царя Констанцію і переконав його, щоб перестав переслідувати правдивих християн і щоб і він сам перейшов до правдивої віри. Записано в історії всесвітньої церкви та життї святих, що того дня, котрого цар прийняв рішення не топтати, а підтримувати те, що залишив його батько Костянтин Великий, мабуть, стало задоволенням і

Господа Бога на небесах, тому що знак Чесного Хреста з просторів небесних зникло раз назавжди 7-го дня, і більше ні слідуючі царі Візантійської Імперії не ставили жодні перепони християнам, а допомагали їм і залишили їх служити істинному живому Богу.

Можемо зрозуміти, що висновком цієї історичної християнської події потвердилася християнська віра православного віроісповідання, ставши чудовою нагодою багатьох людей покинути неправдиву віру і ступити на праведну дорогу.

Листуючи сторінки Святого Письма, в них знаходимо записано (в Св.Єв. Матея 24,30), що і тоді, коли буде наближатися друге пришествіє на землю Ісуса Христа, не для того, щоб проповідувати, навчати або творити чудеса, а для того, щоб судити живих і мертвих, так само появиться у небесах знак Сина Чоловічеського Ісуса Христа, знак Чесного Хреста, щоб всі, котрі хотітимуть бути спасені, були увіренними в Нього.

Адже наше задоволення в тому, що ми знаходимося у православній вірі, на дорозі, яка веде до спасенія.

Симона ЛЕВА,
викладач релігії
в с. Верхня Рівна,
Мараморщина

Ірина МОЙСЕЙ

Чи давно це відбувалось,
Чи зовсім недавно сталось,
Мені цього не сказали,
Лиш таке оповідали:

Жив у лісі зелененькім
Соловейко молоденький,
Вечорами і ночами
Чарував усіх піснями.
Звірі й птахи ті, що жили
В лісі, всі його любили.
Дорікали лишень скнари,
Що нема у нього пари.
Не одна пташина мила
Солов'я ночами снила,
Бо хоч сам непоказний,
Зате голосом який!
А йому все негода,
Захотів, щоб не лиш врода,
Й голос був би у пташини –
Претендентки у дружини.

Якось в глянцеvім журналі,
Що туристи ті недбалі

ПРИМХЛИВИЙ ЖЕНИХ

(Байка)

Залишили під дубами
Між пакетами й пляшками,
Паву вгледів екзотичну –
Птаху гарну і величну.
«Пречудово виглядає,
Мабуть, так же і співає», –
Соловейко міркував,
Коли паву розглядав.
Вирішив він не баритись,
Знайти паву й одружитись.
І подався без вагання,
В світ на пошуки кохання.

Скільки мандрував, не знаю,
Врешті у заморськiм краю
Віднайшов прекрасну паву
І одразу взявсь за справу:
«Ти, красуне люба, мила,
Мое серце впокорила.
Від кохання знемагаю,
Заспівай мені, благаю!»

Пава трохи розгубилась,
Але врешті погодилась.
Віялом хвоста розвела,
Дзьоб роззявила й завела...
Так вона заверещала,
Мов хвоста їй відривали.
Соловей, як вчув, злякався,
В нього ледь інфаркт не стався,
Бо такого співу-крику
Він не чув із роду-віку.
Знітився наш соловейко
І відкланявся швиденько,
Так додому поспішав,
Наче від чуми тікав.

Як у лісі всі дізнались,
То ще довго насміхались
З солов'я, як женихався.
Він же тим не переймався,
Давню приказку згадав
І частенько всім казав:
«Ой не все то, що блистить,
Золото – так мудрість вчить!»

ЄВРО – 2012

Блохін: Сьогодні я не фартовий, але за команду мені не соромно

Олег Блохін після поразки збірної Англії заявив, що збірна України грала краще англійців. Тренер не приховував розчарування бездарним суддівством у матчі.

Головний тренер збірної України з футболу Олег Блохін вважає, що у вчорашньому матчі з Англією, 19 червня ц.р. збірна України грала краще англійців, але їй «трошки не пощастило». Про це Блохін заявив 19 червня на післяматчевій прес-конференції в Донецьку.

«Хочу привітати команду з прекрасною грою. Я вважаю, що у нас дуже хороша, перспективна команда. Навіть тренер англійців визнав, що вони сьогодні щасливіші, ніж ми. Буває таке у футболі. Хочу привітати всю Україну, всіх уболівальників з таким хорошим святом», – заявив він.

При цьому Блохін додав: «Ну, не вдалося нам зробити, ми намагалися, але трішки не пощастило. Мені за цю команду не соромно».

Збірна України програла Англії і попрощалася з Євро-2012

Тренер підкреслив, що в сьогоднішній грі українська збірна була краще англійців. «Якщо взяти за статистикою, то ми перевершили збірну Англії. Скільки ударів завдала збірна України? Але м'яч не лізе до воріт, що ж тут зробиш? Значить, не прийшов наш час. Значить, я сьогодні не фартовий», – заявив Блохін.

Тренер української збірної не приховував, що дуже засмучений

поганим суддівством сьогоднішнього матчу, коли англійці «грали ліктем, рукою у штрафному», і до того ж нашій збірній не зараховано забитий гол. «Це що за суддівство? Є ж якісь правила. Я взагалі не хочу обговорювати це суддівство. Програла, так програла. Мені за команду образливо», – підсумував Блохін.

Як відомо, 19 червня на 51-тисячному стадіоні «Донбас Арена» в Донецьку в завершальному матчі групи D Євро-2012 збірна Англії обіграла Україну з рахунком 1:0. На 48-й хвилині Уейн Руні забив єдиний гол у грі. Збірна Україна забила чистий гол, який не зарахував арбітр. Девіч перекинув через Харта, захисник англійців виніс м'яч з рамки. Боковий рефері вирішив, що м'яч не перетинав лінію воріт. Пізніше відеоповтор показав, що суддя помилявся.

За матеріалами: УНІАН

«Gazeta Sporturilor»

Луческу-Блохіну: «Донбас-Арена» не звикла до захисного футболу

Наставник «Шахтаря» Мірча Луческу в інтерв'ю бухарестській газеті Gazeta Sporturilor визнав, що був дуже засмучений після матчу Україна - Франція.

«Як можна в стартовому складі випускати п'ятьох футболістів з київського «Динамо», яке №2 в українському чемпіонаті? Та ще і в такий оборонний футбол грати. «Донбас-Арена» до цього не звикла!

Знали б ви, скільки я розмовляв зі своїми хлопцями, яких викликав Блохін. Я їм сказав, що такий турнір, який проводиться в рідній країні, - це унікальна можливість.

Невипадково П'ятов, єдиний «гірник», що потрапив до стартового складу, врятував від трьох вірних голів», - сказав Луческу.

НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕТАП КОНКУРСУ «ГОТУЙМО ПО-РУМУНСЬКИ»

Я вже написала децю про цей конкурс, який відбувся у Верхній Рівні 14-16 березня ц.р. Але тоді сім'ї, які брали участь у конкурсі готували їжу (різні страви) по-українськи, що їх споживають на Великдень в нашому селі. Всі три групи приготували дуже смачні страви, але далі змогла піти тільки одна група.

На національний етап пішла група на чолі із солістом Аурелом Молдов'яну. Складалася із ронянок Анни Семенюк, Марії Проданюк і Анни Гербіль. Він відбувся 6-8 травня 2012 р. у місті Предьял. На цьому конкурсі брали участь також групи інших меншин – болгар, греки, словаки, мадяри (секуї), татари, аромуні. Сюрпризом була... група румунська.

Організатор і надалі, телеканал Еуфорію на цей раз представляла Кріна Матей. Групи були поділені на дві серії. У першій серії брали участь: українці, болгар, греки і румуні. Друга серія складала групу словаків, мадярів (секуї), татарів і аромунів. Комісія, яка оцінювала складалася із відомих кухарів мастер-шефів Драгоша (власника готелю «Кабана венеторіор» із Предьялу, де відбувався конкурс), Чезар Віктор,

Корнелія і кулінарний журналіст Сімона Лазар.

І розпочався конкурс. Порядок був

такий: конкурували групи I-ої серії, а потім II-ої, а вкінці групи, які завоювали I-е місце з цих двох серій. Що було на цей раз нове? Конкурсна стравка була румунська, тому-то й назва конкурсу: «Готуймо по-румунськи».

Були й такі назви страв, що учасники національних меншин ніколи навіть не чули про них. Само собою, що у I-ій серії виграла румунська група, в II-й – мадярська, а в кінці, за весь конкурс, взяла I місце румунська група.

Трохи прикро... Якщо ж був конкурс «Готуймо по-румунськи» і було бажання, щоб виграла румунська група, треба було проводити конкурс виключно між румунськими групами.

Я особисто задоволена, що група із Верхньої Рівни представилася гарно, «створила» дуже смачні страви (я бачила конкурс по телебаченню), а що їх недооцінили, то це не новина.

Я переконана, що наші українські жінки, не тільки із Рони, а і з інших місцевостей, готують дуже смачні страви.

Рада також, що на першому етапі були представлені прекрасні господарства національних меншин та їх найкращі страви, серед яких і української.

Іляна ДАН

В РАХІВСЬКІЙ КОСТИЛІВЦІ

«БЕРЛИБАСЬКИЙ БАНУШ»

Між крутими горами, на правому і лівому березі річки Тиси, в оточенні заповідних лісів, розкинуте мальовниче село Костилівка. У давнину воно називалось Берлибаш, і лише з 1949 р. має згадану вище назву. Тут, як і в нашому селі Вишавська Долина, гуцульські співанки звучать так мелодійно, що разом із ними співає й душа, а танці такі запальні, що ноги самі починають пританцьовувати. В цьому селі є свій народний театр, що дивує і тішить своїми виставами.

В 2004 р. самодіяльна група представила на сцені нашого Будинку культури, крім танців, і чудову п'єсу «Любов перемагає». Лише в цьому селі горілка міцна, а голова після неї ясна!

Та найголовніше, що саме тут готують

найсмачніший в усьому світі бануш! Якщо не вірите, то підіть і переконайтесь! Кожного року тут відбувається етно-фестиваль «Берлибаський бануш», що скликає весь люд до цього карпатського села. Цього року відбувся VII-ий випуск (13 травня), на який було запрошене (уже третій раз) і наше «Гуцульське весілля» поряд з іншими творчими колективами району.

Організаторами цього річного фестивалю була Костилівська сільська рада на чолі з головою Оленою Сметанюк, Карпатський біосферний заповідник, Відділ культури Рахівської районної державної адміністрації. Великодушною людиною фестивалю був Володя Ковач, який нас і всіх гостей дружно і тепло, немов хотів протистояти непогоді, зустрів і привітав.

Фестиваль почав запаленням Полонинської ватри. Тут відбулися Конкурс на приготування кращого банушу, опісля дегустація страв та напоїв, гуцульські конкурси та розваги, народні гуляння, а ввечері – дискотека для молоді й фейерверки.

Ми подякували нашим дорогим українцям і жаліємо, що не можемо частіше зустрічатися, не можемо здійснювати обміни в рамках освіти та культури (через певні причини), але надіємось, що настане той день, коли ми вільно «обнімемо брата брата», коли будемо разом молитися на храмах наших церков, разом колядувати, разом гуляти, співати наші чудові коломийки, бо віра в нас одна: єднає нас наш геній Тарас Шевченко. Прізвиська жителів обидвох сіл майже ті ж самі, але розділяє нас наша ж рідна річка Тиса...

Ледія СПИВАЛЮК,
викладач української мови,
с. Вишавська Долина,
Мараморощина

ЩАСТИ ВАМ, ДОРОГІ ЮВІЛЯРИ!

*Хай буде так, як мріялось,
В роботі поважали й шанували,
Щоб все, хороше, звісно, получалося,
І щоби друзі були всюди,
І хай щастить Вам завжди.*

Григорій СКОВОРОДА

«Шукаємо щастя по країнах, століттях, а воно скрізь і завжди з нами; як риба в воді, так і ми у ньому, і воно біля нас шукає нас самих. Нема його ніде від того, що воно скрізь. Воно схоже до сонячного саява – відхили лише вхід у душу свою».

1. **Людмила ДОРОШ** (2 червня 1978 р.) – редактора дитячого журналу «Дзвоник», технічного секретаря Клузької філії СУР, письменницю для дітей. Народилася Людмила в Україні, де закінчила педагогічний коледж ім. В. Сухомлинського. А вищу освіту здобула в Бухарестській Академії економічних наук. З 2001 р. почала працювати техноредактором в літературному журналі СУР «Наш голос», а вже починаючи з 2007 р., – редактором дитячого журналу «Дзвоник».

2. **Івана АРДЕЛЯНА** (4 червня 1942 р.) – д-ра фізичних наук, унів. проф. Клузького університету ім. Бабеша-Бойой, письменника, члена Спілки письменників Румунії, голову Клузької філії СУР, заступника голови СУР. Народився Іван Арделян в с. Кричунів, Мараморощина, в багатодітній українській сім'ї. Закінчив Сігетський український лицей та Фізико-математичний факультет Клузького Університету.

На протязі університетської кар'єри проф. Іван Арделян надрукував чимало наукових праць; має 6 новаторських патентів, 9 власних і спільних наукових книг, 700 разів був зацитований на міжнародних конференціях по спеціальності. Був нагороджений багатьма науковими відзнаками Румунської Академії, Грамотами університету Бабеша-Бойой та за наукові дослідження за опубліковані книги.

І. Арделян був нагороджений Премією

Спілки письменників Румунії, став Doctor Honoris Causa Орадського Університету та за рішенням Сенату університету Бабеша-Бойой, був удостоєний званням Заслуженого професора.

І. Арделян проходив документальні стажування в питаннях фізики в Дубно (СРСР), Греноблі (Франція), США, Канаді.

Вітаємо п. проф. Івана Арделяна з його 70-річчям. Бажаємо всіх земних благ та щире На Многая Літ!

3. **Пинтю МАРІЧЕКА** (8 червня 1955 р.) – інженера, голову Руцанської організації СУР, уродженця великого українського села Русково, що на Мараморощині.

4. **Михайла ТРАЙСТУ** (15 червня 1965 р.) – письменника, члена Спілки письменників Румунії та Національної спілки письменників України, секретаря літературного журналу СУР «Наш голос», заступника голови Бухарестської філії СУР.

Народився Михайло Трайста в українському селі Верхня Рівна, що на Мараморощині. Початкову школу закінчив у рідному селі, слідували лицейні роки в Сігеті, Бухарестський факультет журналістики ім. Спіру Гарет та Факультет Бухарестського університету, секція українська мова та література, який закінчив успішно.

Михайло Трайста – автор сімох збірок літератури українською та румунською мовами, голова Асоціації «Тарас Шевченко» та головний редактор румунського журналу «Mantaua lui Gogol», виданий цією ж Асоціацією.

5. **Маріуса СЕМЕНЮКА** (15 червня 1980 р.) – викладача української мови, голову Сігетської організації СУР.

Народився М. Семенюк на Мараморощині в українському селі, якому виповнилось 651 р. – Верхня Рівна. В рідному селі закінчив початкову школу, слідували Сігетський український лицей ім. Тараса Шевченка та Клузький факультет, секція українська-румунська. Будучи студентом, співробітничав з Клузьким радіо українською мовою.

Маріус Семенюк щирий, відданий українець, гарний батько та добрий муж. Активно і віддано працює на українській ниві СУР.

6. **Івана КІДЕЩУКА** (29 червня 1945 р.) – українського письменника, викладача української мови та літератури, довгі роки директор Негостинської та Балківської шкіл, що на мальовничій Буковині. Деякий час викладав і в Серетському лицей ім. Лацку Воде. Заступник голови Сучавської філії СУР. Іван Кідещук співавтор деяких збірників буковинського фольклору, щирий дописувач до «ВС».

Народився Іван Кідещук в гарному українському селі Негостина Сучавського повіту, де закінчив початкову школу, Український педагогічний лицей у м. Сереті та Бухарестський факультет – секція українська-румунська мови. Зі всіх сил дбає, щоб на Сучавщині українська мова була на висоті, щоб учні українці Буковини були добре підготовленими.

7. **Наталію ПОПЕСКУ** (30 червня 1956 р.) – секретаря Карашсеверинської організації СУР.

Пані Наталія Попеску, з дому Шмуляк, – дочка Лужанського вельмишановного покійного письменника Івана Шмуляка – народилася в м. Карансебеш, але вчилася в Сігетському лицей ім. Драгоша Воде, закінчила курси з удосконалення комп'ютерів. Як справжня дочка чудових українців, розмовляє дуже гарною українською мовою, будучи гордою, що вона українка. Пані Наталія одружена, мати 3 синів і 2 онуків, які, як сама сказала, дуже далеко, аж в Канаді. Побажаймо п. Наталії всього найкращого і успіхів в її роботі!

**ЩИРІ ПОБАЖАННЯ ДОБРА
НАШИМ ЮВІЛЯРАМ ТА
НА МНОГІ І БЛАГІ ЛІТА!**

ЦЕНТРАЛЬНИЙ ПРОВІД СУР

«НАВЧАННЯ – СВІТЛО» (Тарас Шевченко)

200-РІЧЧЯ ПЕРШОЇ ШКОЛИ В ГУРАГУМОРИ

Діялося це у першій половині XIX-го століття, у той час, коли воєнний похід Наполеона на східну Європу мав важливе значення для історії і великий вплив на долю багатьох народів та тодішніх імперій.

У той час ціла Буковина належала до Австрійсько-Габзбурзької імперії. Хоч тоді були тяжкі часи, австрійці приділяли значну увагу будові римо-католицьких церков і шкіл, головно у новозалучених країнах на території імперії, включно на Буковині. Таким чином у маленькім південно-буковинськiм містечку Гурагуморі (нині Гура Гуморулуй) у 1811 році була збудована римо-католицька церква, а біля неї почали будувати і першу початкову школу цієї місцевості, котру скінчили і дали в користування 1812 року. Вона була дерев'яна і подібна до селянської хати.

Наука почалася восени того ж року. Школа була тільки для хлопців і називалася Тривіалішулі (Trivialschule). Всього тоді було тільки 11 учнів, із котрих 8 німців і 3 євреї. Перші вчителі, які викладали – тільки німецькою мовою, – то були Йозеф Мінієвські і Франц Тейл.

З часом населення містечка почало зростати, головно через прибуття німців (австрійців) і поляків, так що було потрібно більшої школи. Замість першої дерев'яної було збудовано із цегли нову велику школу з багатьма класами. Зросло і число учнів, окрім німців та євреїв, було вже і значне число поляків, румунів, навіть і мадярів та інших етнічностей, згідно із національною структурою населення місцевості у тих часах.

Це ж саме сталося і з директорами школи. Почавши від заснування школи і до наших часів, можна б згадати, наприклад, імена деяких директорів цієї школи, а саме: Йоган Бендер, Бруно Реєх, Еманойл Чімпоєш, Екаторіна Морошан, Александру Попович, Леон Шандру, Ніколає Попеску, Сільвія Захарюк, Іоан Беляга, Давід Грім'юк, Євджен Мунтяну та інші.

У міжчасі вудбулись і різні важливі події, як, наприклад, велика пожежа, яка у травні 1899 року спричинилася до того, що згоріла більша частина міста, включно і школа, опісля перша і друга світові війни. Всі ці події дуже пошкодили будинкові школи, але кожного разу вона була відновлювана.

Хоч у місті Гура Гуморулуй тепер існують вже три початкові школи і ліцей (коледж), все ж, таки найбільшу пошану та повагу має та ж «Перша школа» – цебто Середня школа н-р 1.

Тепер у цій школі вчать 580 учнів, викладають у двох змінах 36 учителів і професорів, серед яких і Олена Веренка, професор музики, відома нам після її

травня відбулися: урочисте свято і симпозиум, артистичні програми учнів, виставки давніх, історичних, але і сучасних фотографій, малюнків учнів та інша діяльність. Як то буває у подібних випадках, зустрілись колишні колеги, випускники школи, серед них і колишні учні цієї школи – інж. Маріус Урсачук, примар міста Гура Гуморулуй, та професор Вера Романюк, директор місцевого Музею народних звичаїв та обрядів.

Стрінулись колишні, пенсіоновані викладачі із сучасними, молодими. Не забули учасники згадати і пом'янути добрим словом і тих, котрих вже немає між живими.

Однією з найважливіших подій цього року святкування було те, що, на фасадній стіні, таки біля головного входу до школи, було поставлено і відкрито меморіальну мармурову табличку, на якій, окрім слів: «ПЕРША ШКОЛА, 1812-2012, 200 РОКІВ ІСНУВАННЯ» та «Ця табличка була відкрита сьогодні, 12.05.2012», є викарбувано і мотто «Навчання – світло» (Тарас Шевченко). («Învățătura-i lumina» (Taras Sevcenko)

SCOALA CEA DINTAIU
1812-2012.
200 DE ANI DE EXISTENȚĂ
Această placă a fost dezvelită azi, 12.05.2012.

Відкриття таблички було зроблене у присутності учасників святкування, журналістів і теле-фото-кореспондентів, значного числа мешканців міста. Честь і хвала теперішньому провуду цієї школи – директор Дорела Іспешою, що із інших можливих мотто уважала, що саме ці слова великого українського національного поета Тараса Шевченка найкраще підходять до цього напису.

Таким чином Гура Гуморулуй, розташованем у мальовничій гірській околиці південної Буковини, де народилася українська письменниця Ольга Кобилянська і де тепер знаходиться її пам'ятник-погруддя, окрім неї, згадується і Тарас Шевченко. А це може бути прикладом і для інших, подібних ситуацій, головно там, де живуть також і українці.

Текст і фото
Яреми ОНИЩУКА

Бібліографія:

«Millenium» – Scoala cu clasele I-VIII nr. 1 Gura Humorului
Numar aniversar Nr. 12, aprilie 2012
Nicolae C. Popescu – «Gura Humorului – Trepte de istorie», Editura Retro-France, 1990

Загальний вигляд Школи н-р 1

Меморіальна табличка з нагоди 200-річчя школи

Головний вхід до школи і частина учасників святкування

появи по телебаченню, коли, гарно одягнута у боковинськiм народнiм костюмі, співала українські пісні. Слід згадати, що специфічним цій школі є конкурс «Меморіал Давид Грім'юк», який має на увазі «утвердження Гуморської освіти щодо якості навчальної діяльності на повітовому і національному рівнях».

Цього року школа сповнила 200-річчя свого існування. З цієї нагоди 10-12

Яська філія СУР стала відомою вже й за межами країни...

Яська філія СУР отримала запрошення від оргкомітету третього фестивалю-конкурсу, міжнародної хореографії і танців для дітей та молоді «Таємниця танцю» – 2012 р., щоб наш гурт «Веселка» взяв участь у цьому фестивалі в період з 1 по 10 червня в болгарському містечку Каварна. Комітет філії вирішив дати нашим молодим танцюристам шанс «помірятися» силами з іншими колективами, деякі з яких з набагато більшим досвідом за кордоном. Таким чином, ми знайшли необхідну підтримку з боку голови СУР пана Штефана Бучути та Ради СУР, за що від імені наших дітей ми висловлюємо щирю вдячність. Правду сказати, наш комітет зустрівся з труднощами щодо вдосконалення необхідних формальностей, враховуючи, що для нашого гурта це був перший, але надіємося, що не останній виїзд за межі країни. Це все позаду. Сьогодні, коли наш гурт повернувся з Болгарії, я взяв невелике інтерв'ю у керівника гурта, викладача Родіки Фаліштяну і в дітей, які взяли участь у фестивалі.

В.Г.: Нарешті, ви знову в Ясах. По-перше, я хотів би запитати, якою була ваша поїздка в болгарське м. Каварна та як вас там прийняли?

Р.Ф.: Все було на високому рівні. Дорога, хоча й довга, близько 10 годин їзди, я думала, що для дітей наших це буде важко, але вони з нетерпінням очікували моменту зустрічі з організаторами фестивалю, хотіли довідатись, як будуть відбуватися події, зустрітися з діточками, які братимуть участь у фестивалі, знайти серед них нових друзів. Ми знайшли методи і способи, щоб дорога до місця призначення була якнайкоротшою (я маю на увазі ігри та пісні, підходящі для подорожі).

У Болгарії нас прийняли як близьких і добрих сусідів. Зважаючи на те, що організатором фестивалю була Україна, наш гурт відчував особливу увагу як з сторони організаторів, так і з сторони гуртів, які прибули з України. В рамках фестивалю ми успіли навести контакти, по-перше, з представниками організаторів та хореографів, які намагалися сповнити побажання учасників.

В.Г.: Члени гурту легко привикли з умовами, які представили вам організатори?

Р.Ф.: Я б сказала, що «акомодація» пройшла нормально, так, як і програма, запропонована організаторами, подібна на програму нашого коледжу: пробудження о 07.00 годині та відпочинок з 22:00 години, а далі програма охоплена навчанням, програмами соціалізації і презентації підготовлених програм, а також і відпочинок для дітей.

В.Г.: З яких країн були присутні художні гурти на цьому фестивалі? Скільки ансамблів взяло участь?

Р.Ф.: Хоча були запрошені гурти з різних

країн, оскільки цей фестиваль має міжнародний характер, на жаль, взяли участь всього лише п'ять груп з України, одна з Болгарії і наш гурт.

В.Г.: У фестивалі брали участь і відомі гурти, чи всі були новачками?

Р.Ф.: На фестивалі були присутні гурти з високим національним визнанням. Я маю на увазі гурти з України, які до того, як стати учасником фестивалю, брали участь на інших проміжних етапах конкурсів в Україні. На наш подив і радість, з України прибув на фестиваль гурт з такою ж назвою, як і наша – «Веселка», але ми повинні чесно визнати, що вони на дуже високому рівні підготовки!

В.Г.: Розкажіть, будь ласка, коротко про програму фестивалю.

Р.Ф.: В рамках програми фестивалю наші діти мали можливість брати участь в майстер-класах з відомими хореографами України і Болгарії, такими, як Віталій Загонко, Артем Власов, Дмитро Еранов, Світлана Доброганська, спеціалісти з різних стилів танцю.

В.Г.: У вас були моменти для спілкування, знайомства, ви подружили з учасниками з інших країн? З яких?

Р.Ф.: Звичайно, такі моменти були. Ми мали нагоду познайомитись з представниками колективів та їх керівниками, хореографами. Ми також вважаємо, що в майбутньому буде можливість для співпраці з ними, тому що в цьому і є ключ майбутніх успіхів в нашій професії хореографів, але і для наших дітей, яких підготовляємо. Ми встановили контакти з гуртами з України та з хореографами, які їх підготовляють, і вони висловили готовність до співпраці з нами у багатьох напрямках. Лишається, щоб Яська філія СУР, Союз українців Румунії знайшли якнайсприятливіші шляхи для підтримки і зміцнення українських традицій в м. Яси, і не тільки. Наш гурт поступово стає все більш відомим і шанованим, і, як бачите, нас часто запрошують виступати на різних подіях, і це нас радує. Якщо буде розуміння з боку керівництва СУР усіх рівнів, то перспективи для нашого гурту, і не тільки, я можу сміло сказати, що і для вокально-інструментального гурту, «Буковинка» вони прекрасні.

В.Г.: Під час фестивалю чи мали ви можливість ознайомитись з прекрасними місцями сусідньої країни, де проходив фестиваль?

Р.Ф.: В цьому напрямку можна сказати, що організатори не склали екзамену. Нас улаштували на курорті «Бела Лагуна», яка далеко від міста, а програма фестивалю була

(Продовження на 13 стор.)

Голова Яської філії СУР
Віктор ГРИГОРЧУК

ХВАЛА МАЛЕНЬКИМ ТАНЦЮРИСТАМ!

У Сігеті 5 травня відбувся вже IX-ий «Фестиваль танцю для дошкільнят», організований Шкільним інспектором Мараморощини і Сігетським дошкільницьким навчальним відділом, – координатор Зоє Русу з дитсадка Н-р 13. В ньому взяли участь 12 груп із восьми дитсадків м. Сігету Мармаціей. Журі оцінило танці і обділило переможців дипломами за I, II або III місце. У перерві виступила запрошена група «Міні-Максі».

Взяли участь у конкурсі у третій і четвертій секціях групи з народними танцями і музично-хореографічними танцями. Крім городчиків міста Сігету, тут взяли участь і городчики із сіл Верхня Рівна, Ремети і Сарасеу.

Дві групи виконали румунські народні танці із Оашу і Марамуреша. Одна група виконала мадярський танець. Були виконані три українські танці, два із Реміт, один із Верхньої Рівни.

Наші виховательки попрацювали дуже багато, щоб представити прекрасні українські танці на сцені Музичної школи у присутності численних глядачів. Під звуки народної локальної музики дошкільнята, одягнені у народних костюмах, приготівлені вихователькою Галас Валерією, виконали народний танець із Реміт під назвою «Реметянка».

Із Верхньої Рівни група танцюристів городчика була приготовлена талановитою

вихователькою Наталією-Костянтиною Семенюк. Вона майже кожного року бере участь на цих конкурсах, кожного разу із іншими танцями.

Цього разу вона підготувала тематичний український танець під мелодію «Розпрягайте, хлопці, коні». Діти, одягнені в українських костюмах, чудово виконали танець, а вкінці заспівали українську пісню. Ці діточки на осінь підуть у I-ий клас, і якщо учителька, яка їх візьме, буде із ними працювати, то з них вийдуть гарні танцюристи.

Третя українська група, яка і закінчила конкурс (з городчика села Ремети), приготовлена вихователькою Драгой Оксаною, виконала козацькі вечорниці «Калинка».

І знову на сцені зазвучали українські і російські мелодії. Похвально, що із 6-и груп танцюристів із II-ої частини конкурсу половина (3) були українські, одна мадярська і дві румунські. Танець із Верхньої Рівни, приготовлений вихователькою Наталією Семенюк, зайняли II-е місце, танець «Реметянка» і мадярський танець – III-є місце, а танець «Калинка» із Реміт – «Грамоту з ексцеленції».

Могли хоч би одне I-е місце виділити і українському танцю. Але такого не сталося.

Я поздоровляю наших виховательок, які приготівили такі гарні українські танці. Ронянські танцюристи були обдаровані їх родичами екскурсією на Герен, їм приготівився обід, зокрема від сім'ї Йонели і Юліана Лаурюка (вони ж забезпечили і транспорт).

Текст і фото
Ляна ДАН

До Редакції «Вільне слово»

ВІДЛУННЯ НА МАТЕРІАЛ НАШОГО ЧАСОПИСУ

Шановна Редакціє!

Висилаю Вам до друку частину з мого листування з Юрієм Семенком, як додаток до серійних матеріалів, надрукованих у «ВС», про великого українського патріота, з яким я мав честь переписуватись протягом декількох років, аж до його смерті. Юрій Семенко був посередником у моєму знайомстві з великими патріотами діаспори, з провідними постатями культури і спорту, між якими знаходився і гросмейстер, шахіст Віктор Корчної. (Фотографія, яку прислав мені відомий шахіст, була опублікована у «Вільному слові»).

З повагою,
Павло РОМАНЮК

Вельмишановний Пане Професоре Павле РОМАНЮК!

Дякую за листа з 6.V.94 р. і телефонну розмову.

Були в мене від 20.IV. до 13.8.94 р. працівники Львівської телестудії. Хотіли зробити 30-тихвилинний фільм про автора «Шахів в Україні» (Ю. Семенка – н.р.). Отака то знаменитість! А я переконав їх зняти обидві Українські церкви, УВУ, могили Д. Дорошенка, В.А. Доленка, С. Бандери, І.П.

Багряного та інших. Відвідали колишній концентраційний лагер Дахау. То забрало багато часу і дечого іншого. Витрати.

Вирішили видати в «Каменярі» шахові матеріали – те, що замовчувалося. Діяльність наших шахістів в США, Канаді та різних областях України. Я пообіцяв «стягнутися» й дати 500 н.м. То мені не легко. Бо я не багач.

На все добре!

З щирою пошаною до Вас,
Юрій СЕМЕНКО

Ю.С. Семенку про рецензії (17 – на батьківщині, 4 – на чужині) на його працю «Шахи в Україні».

Дорогий Юрію Сергійовичу!

Дуже радий за Вас. Був же час, коли Ви всерйоз розмірковували, чи знадобиться Ваша праця людям. А ось тепер, бачите, все стало на своє місце. І ми з Вами – по-своєму щасливі люди: мільйони людей померли, а життя так і не сказало їм, чи вони мали рацію в своїй боротьбі, чи ні. А ось нам поталанило.

Пробачте, що ставлю себе поруч із Вами – я все ж таки дисидент несамохить...

Зате – ось у квітні, здається, гулятиму в

Кремлі – турнір щойно створеної організації. Якщо, звичайно, Жириновський до того часу не розпочне світової війни. Ну як тут не почухатися в потилицю: російський народ рідкісне явище...

На все добре Вам!
Віктор КОРЧНОЙ

Вельмишановний земляче, п. Павле Романюк!

Дякую за листа й Вашу книгу «Непорочність мовчання» з теплим дарчим написом. Цікаво: Ваші вірші примушують думати й одночасно діють на почуття – засмучують. Але про них висловлюся згодом?

Чи відсилаєте Ви свої книги до українських музеїв та бібліотек на Захід? Якщо бажаєте, можу прислати адреси деяких із них.

2.6.91 р. мав зустріч з президентом УНР в екзилі Миколою Плав'юком. Згадали також Вас. Мені здається, було б добре, коли б Ви відіслали на адресу УНР Вашу газету з проханням надсилати Вам, в обмін, «Мету» та «Бюлетень Українського Інформаційного Бюро».

Адреса «Мету»: Ukrainian Monthly «Meta» 1926 Arthur Street Philadelphia, Pa 19152 USA.

Друкарі в Німеччині найдорожче оплачувані фахівці. Тому друкарський аркуш (16 сторінок) тут коштує до 1500 н.м. Я платив 700, бо «мої українські» друкарі якось умудрилися обходити відділ фінансів. Один з них помер, а інший живе у власній вілі на Сіцилії. Тому можна тепер про це говорити. «Щіцоро» («Шлях перемоги» ОУНр) бере за друкарський аркуш 1200 н.м.

Оце ніби покищо й усе.
Відгукніться!

На все добре!

З щирою пошаною до Вас
Ю.СЕМЕНКО 04.06.91

ГЕНЕРАЛЬНЕ
КОНСУЛЬСТВО УКРАЇНИ
В СУЧАВІ

CONSULATUL
GENERAL AL UCRAINEI
LA SUCEAVA

Str. Mărășești, nr. 44B, Suceava, România, 720182
tel. (40230) 520-167, fax: (40230) 524-735, e-mail: gc_ro@mfa.gov.ua

12.06.2012 р. Н-р 61319/143-356

Голові Союзу українців Румунії,
депутату Парламенту Румунії

пану Штефану БУЧУТІ

ВЕЛЬМИШАНОВНИЙ ПАНЕ ГОЛОВО!

Від імені Генерального консульства України в Сучаві висловлюю щирю вдячність за надання підтримки і допомоги громадянам України Блашук Тетяні та Блашуку Олексію, які постраждали в результаті дорожньо-транспортної пригоди у повіті Вранча 4 червня ц.р.

Передусім, хотіли б висловити велику повагу голові Яської повітової організації СУР Віктору Григорчуку та його заступнику Данієлу Середенчуку, які на прохання української консульської установи відвідали зазначених громадян України в лікарні у м. Яси, виявили непересічну людську увагу до них та сприяли піднесенню позитивного настрою у непростій для них ситуації.

Щиро сподіваємося на подальшу співпрацю Генерального консульства з Союзом українців Румунії, його повітовими організаціями з метою розвитку добросусідських відносин між Україною і Румунією та національно-культурного розвитку української меншини.

З глибокою повагою
Генеральний консул

Василь БОЄЧКО

НАШІ ЮВІЛЕЇ 2012 р.

15-РІЧЧЯ ВІДНОВЛЕНОГО ЛІЦЕЮ ІМ. Т. ШЕВЧЕНКА В М. СІГЕТІ

В цьому році, у вересні, будемо відзначати 15 років, відколи 1997 р. наш Український лицей ім. Т. Шевченка було відновлено в м. Сігеті після 30-тирічного скасування українських шкіл в Румунії. Шкіл, які дали Румунії багато інтелігенції, добре вихованих і відданих спеціалістів на своїх місцях праці.

Не можу забути ту радість, яка нас охопила, усіх тих, які кінчали чи то український лицей до '64р., а чи вже лише українське відділення (клас) при лицейі ім. Драгоша Воде. Хотілося кричати на повні груди, щоб всім відомо, що ми є, і те, що ми будемо, що українці Румунії будуть мати можливість вивчати українську мову і передавати її своїм дітям та онукам, щоб вони знали свою літературну українську мову і не почувалися перед іншими українцями другокласними.

І якраз в цьому мальовничому далекому краї Румунії, де українці були завжди собою – українцями, як-не-як, де затрималась українська церква і хоч той один клас при румуномовному Сігетському лицейі, де наші батьки вчилися в українських лицейях, де були одні з найкращих викладачів Румунії, які через несприятливі умови, коли Україна не була вільною, вони повинні були податися в світ за очі, щоб позбутися переслідувань, тугагів, розстрілів, викладачі, які вчилися і в Парижі, і в Німеччині і т.д., які змогли передати нашим марамороським українцям, і не лише їм, більше культури, ніж вони мали на це можливість після Другої світової війни інші (бідні) учні Марамороцини.

Про відкриття-відновлення нашого лицейю боролись всі ми, які працювали в Бухаресті, в газеті «Новий вік», теперішньому «Вільному слові», при якому 28 грудня 1989 р. було створено і СУР. Його ж працівники та інтелігенція Бухареста не дали закрити єдину на той час газету, газету всіх українців Румунії, яка сприяла розвитку українства у нас в Румунії в ті важкі чаушістські роки, також інтелігенція Марамороцини, і не в останньому порядку, не без великого сприяння Посольства України в Румунії. І якраз тому хотілося б, щоб наші дорогі випускники українського лицейю ім. Т. Шевченка були одними з найкращих, найталановитіших, поступали в найкращі вузи Румунії та України. Тому завжди з нетерпінням і тривогою в душі очікуємо їхніх результатів то на Бакалауреаті, то при поступі до цього престижного лицейю ім. Т. Шевченка, щоб їх записувалося до нього якнайбільше число кращих учнів.

З цієї нагоди - 15 років нашого Лицейю – будемо відзначати свою школу всіма. Не забуваймо про цей ювілей!

Успіхів вам і надалі, дорогі учні та викладачі!

Ірина ПЕТРЕЦЬКА-КОВАЧ

КОНКУРС З ПЕРЕКЛАДУ

На Бухарестському факультеті іноземних мов і літератур у складі Департаменту російської і слов'янської філології відбувся конкурс з перекладу для студентів і магістрантів. Всі слов'янські мови взяли участь у конкурсі, який мав на меті встановити найкращих перекладачів слов'янських мов у галузі економіки, літератури і соціо-гуманістичних наук, а також заохотити студентів для співпраці з різними видавництвами.

Нагородження найкращих студентів-перекладачів відбулося в урочистій обстановці на Факультеті іноземних мов та літератур, де переможці отримали дипломи і книги. З українського відділу

В залі конкурсу

переможці були нагороджені книгами також і від імені Союзу українців Румунії. Свою майстерність виявили

Студенти М. Бардук, М. Трайста і М. Гошук

такі учасники: Марина Бардук – студентка III курсу, Гошук Марія – докторант, Джаніна Небуну – студентка III курсу і Михайло Трайста – студент III курсу.

Роман ПЕТРАШУК

Яська філія СУР стала відомою вже й за межами країни...

(Закінчення. Поч. на 10 стор.)

заповнена на цілий день, зранку – репетиції і таборні заходи, так що не лишалось часу для екскурсій. Чесно кажучи, ми не поїхали в Болгарію на фестиваль відпочивати, отже я зразу погодилась з програмою, яку нам запропонували організатори.

В.Г.: Які у вас враження щодо організації подій, проведення фестивалю, умов і т. д.?

Р.Ф.: Умови були гарні, табір розташований на набережній Чорного моря з видом на гори, – відкривається чудовий краєвид. Каварна, місто, де проходив фестиваль, хоч і невелике, але дуже мальовниче місто

(фестивалю), національних і навіть міжнародних. Нам найбільш сподобався гурт "Артек".

В.Г.: Чого нам очікувати? Інших танців? Або ще щось?

Р.Ф.: Звичайно, ми ставимо перед собою задачу вивчити танці з інших регіонів України, а також ми включимо в наші майбутні програми і танці, які ми вивчили в Болгарії, навіть якщо вони не всі українські.

В.Г.: І, нарешті, будь ласка, передайте нашу вдячність керівництву Національного коледжу мистецтв ім. Октава Банчіла за те, що вони погодилися відносно участі в цьому фестивалі дітей коледжу, і не в останню чергу і батькам дітей за фінансову підтримку цього заходу. Якщо в закінченні ви бажаєте сказати кілька слів для управління СУР або для читачів газети «Вільне слово?»

В.Г.: Чи вдалося вам придбати друзів серед дітей, які брали участь у фестивалі?

Малин та Вівіана: Так, ми подружили з членами гурту "Артек", з яким ми могли краще порозумітися, бо вони нашого віку.

В.Г.: Які у вас наміри на майбутнє, пані Родіка?

Р.Ф.: Ми хотіли б співпрацювати з хореографом групи "Веселка"

В.Г.: Які враження у дітей? Я хотів би почути міркування Малина і Вівіани. Як ви оцінюєте цю поїздку, наскільки ця участь може бути корисною, чи, можливо, це просто участь у конкурсі, і все?

Малин та Вівіана: Поїздка була дуже корисною. Ми побачили і можемо сказати, що і вивчили кілька нових стилів танцю, правда, не тільки народних, і не тільки українських, але ми зрозуміли: щоби стати танцюристом, а тим більше професіоналом, для цього необхідно готуватись і уміти танцювати різні стилі народних і сучасних закордонних танців. Для нас була велика честь і радість, що ми мали можливість працювати безпосередньо з відомими хореографами України.

Одночасно нам пощастило придбати багато друзів серед гуртів учасників фестивалю. Це був цікавий і корисний досвід для нас.

В.Г.: Які враження у вас лишилися щодо інших гуртів? Вони краще підготовлені? Які гурти вам найбільше сподобалися?

Малин та Вівіана: Гурти, які брали участь у фестивалі, з високою підготовкою у всіх аспектах, але і мають багаторічний досвід та участі у багатьох конкурсах

ка" м. Києва, який висловив готовність допомогти нам, якщо буде знайдено взаємовигідне співробітництво.

Р.Ф.: Я хочу подякувати керівництву СУР за те, що воно погодилося та ухвалило фінансування за проїзд і витрати для частини дітей гурту "Веселка", які не мали фінансових можливостей для поїздки на фестиваль. Ми зрозуміли, що наша подія відбулася в складних умовах, але все добре, коли добре закінчується.

Для читачів газети «Вільне слово» хотіла б передати поздоровлення наших молодих танцюристів, які хотіли б побачити нас та нашу програму, яку ми представимо в м. Яси. А якщо буде запрошення, ми раді будемо відповісти на запрошення і брати участь в заходах, які будуть організовані в інших містах, де проживають українці. Я думаю, що таким чином ми зможемо дізнатися більше про наші спільні проблеми, зможемо урізноманітнити репертуар наших гуртів на благо українців Румунії

В.Г.: Спасибі за ваші думки та побажання і бажаю вам та вашому гурту успіхів!

◆ С Т О Р І Н К А Д Л Я Д І Т Е Й ◆

Вони – наша гордість!

КИНТЯ ДАНИЕЛА

Народилася у Лузі, де і закінчила восьмирічку. Почавши з I-ого класу і аж до VIII-го, в неї I премія за навчання і поведінку. У VI-ому кл. брала участь у конкурсі декламування української поезії. Зайняла III-є місце.

З VII-го кл. брала участь в Олімпіаді з української мови, і так у VII-му класі отримує грамоту за участь, а у VIII-ому – відзнаку.

Після закінчення VIII-ого кл. поступає в Сігетський ліцей ім. Т.Г. Шевченка. Вона є доброю ученицею.

На Олімпіаді з української мови отримує: IX-ий клас – відзнаку, а в XI-ому теж відзнаку. Браво їй!

Бере участь у міжнародному

конкурсі ім. Петра Яцика і завойовує I-е місце. В подарунок отримує книжки. Була в екскурсії у м. Львові.

Любить вивчати такі пред-

мети: українську мову, румунську мову, англійську мову та історію.

У вільний час читає цікаві книги, розв'язує кросворди, слухає музику, доглядає квіти, любить танцювати, співати.

Дуже серйозно підготовлялася до бакалавреату (ліцейного випускного екзамену).

Бажає поступити на педагогічний інститут, щоб стати вихователькою, бо любить дітей!

Бажаю їй успіхів поступити до інституту, а також, щоб всі її задуми сповнилися.

Успіхів, Даниєла!

Марія ЧУБІКА

П.С. Запрошуємо й інших учителів з наших сіл, міст і повітів дописувати до рубрики «Вони – наша гордість!», адже наші учні кращі з кращих є повсюди, де проживають українці. Це дасть їм змогу познайомитися і подружити між собою. Дякуємо! («ВС»).

ЧИ ЗНАЄШ ТИ СВОЇ ПРАВА?

- Звичайно ж, знаю! – відповіси ти. А, можливо, ти тільки думаєш, що знаєш...

Можливо, знаєш, але не всі...

Або взагалі здивуєшся: «А що, у мене є якісь права?!»

Пропонуємо тобі відповісти на запитання вікторини та перевірити, що ти знаєш про свої права. Бажаємо успіху!

1. Угода, договір між державами з якогось питання. (Наприклад, з питань прав дитини).

2. Надана законами держави можливість здійснювати що-небудь.

3. Коли була прийнята угода між державами (тобто Конвенція) про права дитини?

4. Вік, перехідний з дитинства в доросле життя.

5. Право, яке визначене невід'ємним правом кожної дитини.

6. Коли реєструється новонароджена дитина?

7. Уявіть собі таку ситуацію: дівчинка жила у атмосфері любові і піклування, але батьки через деякий час розійшлися. Мама забороняє дівчинці зустрічатися з батьком, хоча він не позбавлений батьківських прав. Чи має дівчинка право не погодитись з думкою матері?

8. Чи мають право батьки вимагати від доньки чи сина обирати саме ту професію, яку вони хочуть?

9. В невеличкому південному містечку України живуть українці, євреї, росіяни, гагаузи, негри тощо. Хто з них має більше прав?

10. В родині народилась дитина. Матуся забрала зі школи старшу доньку, щоб вона няньчила новонароджену, прибирала, прала. Чи мала вона на це право?

11. Читаючи казки, ти неодноразово зустрічався з випадками порушення прав дитини. Наприклад, в казці дівчинку Дюймовочку силоміць видають заміж за крота. Чи мали право це робити?

12. Чи мала право мачуха із казки «Попелюшка» так експлуатувати падчерку?

13. Які діти, згідно Конвенції, заслуговують особливої турботи?

14. Хто зобов'язаний забезпечити виконання цих прав?

Конвенція ООН про права дитини

Відповіді:

1. Конвенція
2. Право
3. Листопад 1989 року, на сесії Генеральної Асамблеї

4. Вісімнадцять років
5. Право на життя, ст. 5 Конвенції ООН

6. Відразу після народження, стаття 7 Конвенції

7. Так. Дівчинка має право спілкуватися і з мамою, і з батьком

8. Ні. Професію діти обирають самі. Батьки мають право порадити їм, знаючи інтереси дитини, але не вимагати, ст. 14 Конвенції. Держави-учасниці поважають право дитини на свободу думки, совісті і релігії

АМЕДЕЯ

9. Всі діти є рівними у своїх правах, ст. 2 Конвенції

10. Ні. Згідно ст. 28, 29 кожна дитина має право на освіту. Згідно ст. 32, 36 – діти не повинні залучатися до примусової праці. Але, безумовно, дівчинка повинна в міру своїх можливостей допомагати мамі, піклуватися про свою маленьку сестричку чи братика

11. Ні. Це порушення ст. 16 Конвенції «Кожна дитина має право на особисте життя»

12. Ні. Порушення ст. 32, 36 про неможливість залучення дітей до примусової праці та ст. 3 Конвенції «Кожна дитина має право на любов та піклування»

13. Діти-сироти (ст. 20, 21, 25) та діти-інваліди (ст. 23, 25)

14. Держава, батьки

◆ С Т О Р І Н К А Д Л Я Д І Т Е Й ◆

ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОЇ ПОЕЗІЇ

Другого червня ц.р. в місті Сігеті відбувся VI-ий випуск Національного фестивалю-конкурсу української поезії, де взяли участь учні майже всіх шкіл, в яких викладається рідна українська мова. З Буковини (Сучава, Ботошани), з Банату (Тіміш, Караш-Северін) та Мараморощини.

Я була між учасниками конкурсу, які на Повітовому етапі отримали перші премії, які люблять та шанують свою рідну мову. Це почуття мені засадив у душу і серце ще з початкових класів учитель Юра Онужик, а Ледія Співалюк, мій викладач української мови, відкрила талант читати, декламувати вірші. Як минулого року, так і тепер, я здобула першу премію – на рівні вже шостого класу. Для мене, для нашої школи, для моїх батьків – це велика честь.

Але найбільшим задоволенням є те, що ми, українські діти, маємо можливість нашими ж устами передавати слова поетів, які вчать нас, як дбати про рідне слово, як не цуратися його, не забувати, а поважати, учитись правильно розмовляти рідною мовою.

За наші успіхи ми були обдаровані грамотами, книжками та грішми головою СУР Степаном Бучутою, Мирославом Петрецьким, головою філії СУР Мараморощини, та інспекторами з української мови пані Ельвірою Кодря і Симоною Млярчук.

Я закликаю всіх дітей вчитись української мови, бо вона – душа нашого народу!

Анна-Світлана ОНУЖИК,
учениця VI-го класу
Восьмирічної школи
села Вишавська Долина,
Мараморощина

1 ЧЕРВНЯ: МІЖНАРОДНИЙ ДЕНЬ ЗАХИСТУ ДІТЕЙ

1 червня – це прекрасне свято радості та одвічної надії.

Адже саме в дітях ми хочемо бачити здійснення своїх мрій та сподівань.

Бажаємо, щоб ви росли здоровими, радісними, завжди з усмішкою на устах, щоб небо було завжди голубим, а ви впевнено йшли своєю дорогою.

Міжнародний день дітей – одне з найстаріших міжнародних свят. Рішення про його проведення було прийнято в 1925 році на Всесвітній конференції, присвяченій питанням благополуччя дітей, в Женеві.

А ви знаєте, що...

1. Наполеон читав зі швидкістю до тисячі слів за хвилину (близько 12.000 знаків).
2. Кавун – ягода. Як і гарбуз і диня.
3. Одеколон вперше з'явився як засіб профілактики проти чуми.
4. Єдина людина у Великобританії, якій дозволено їсти м'ясо лебедя, – королева.

ДОРОГІ УЧНІ ТА ВИКЛАДАЧІ!

У вас почалися літні канікули! Вітаємо!

Адже багато праці було вкладено за цей період як з боку учнів, так і з боку вчителів. Тож надійшла пора на заслужений відпочинок.

Вас чекають різні цікаві екскурсії в ліс, чи на море загоряти і набирати сил для наступного навчального року.

Редакція газети «ВС» бажає всім вам гарних, веселих і цікавих канікул!

А чи відомо вам, що таке канікули?

Канікули придумали дуже давно, ще в Стародавньому Римі. Коли зірка Сіріус – «Канікула» – з'являлася на ранковому липневому небі, у Римі наставали найспекотніші дні. Працювати було неможливо, тому римський уряд-сенат оголосив дні відпочинку. Ось так, за латинською назвою зірки Сіріус – «Канікула», – дні відпочинку почали називати канікулами.

Сторінки склала Ірина ПЕТРЕЦЬКА-КОВАЧ

Юрій СЕМЕНКО

Чорнороб газетярства

◆ СЕМЕНКО Юрій (*1920), журналіст і політичний діяч, родом із Кривого Рогу. З 1944 на еміграції. 1950-54 – співредактор газети «Українські вісті» (Новий Ульм) та видаваного при них місячника «Освобождение», 1957—66 — редактор «Українського селянина», лідер Селянської партії. «Енциклопедія Українознавства», стор. 2749.

ДО ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЖУРНАЛІСТИКИ

(Продовження. Поч. в н-р 9-10/2012)

Один із нескінченних фактів: 1984 р. в Українському Вільному Університеті читав лекції В. Маркусь, активний діяч багатьох українських католицьких організацій, тому впливова особа в різних видавництвах, зокрема член редакційної колегії «Енциклопедії Українознавства», на тему «Українські політичні партії на еміграції та їхня преса». Цей виступ був проголошений також на інших форумах і надрукований у журналі «Сучасність».

«Українська земля» (ч. 12/1985, стор. 98-99) тоді писала:

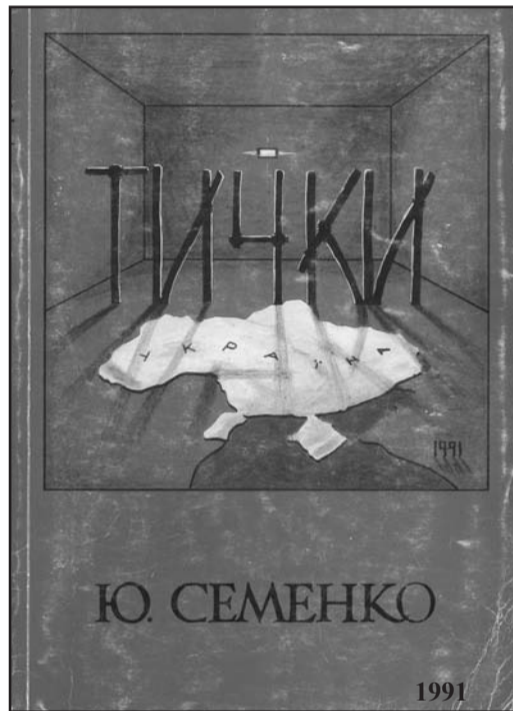
ПРОСЯТЬ ПРО ДОДАТКОВІ МАТЕРІАЛИ, ЩОБ ЇХ ЗАМОВЧУВАТИ?..

На закінчення статті В. Маркуся «Українські політичні партії на еміграції в 1945-1955 рр.» («Сучасність» ч. 10 і 12/1984) подано примітку, в якій говориться: «Автор був би широ вдячний за будь-які коментарі, зауваження, побажання чи додаткові матеріали в розв'язанні цієї проблеми».

Саме тому подаємо наступні уточнення і доповнення.

Автор говорить про ветеранські «фронтіві» організації (Легион Петлюри під впливом УРДП, два об'єднання вояків УПА тощо) (стор. 76) і не називає Союз Українських Ветеранів (голова – полк. В. Татарський) та Українську Національну Гвардію, які стояли на демократичних позиціях УНР. СУВ видавав журнал «Український комбатант». Вийшло 14 чисел. Головна команда УНГ (Т. Д. Бульба-Боровець, кол. советський комбриг, полк. І. І. Коваль, сотник П. І. Кизима, ген. В. Титаренко, майор І. Коперник, П. Кривобок) видавала журнал «Меч і воля» — ред. сотник О. Гриценко, УНГ об'єднувала вояків армії УНР, УПА, членів УРДП, СЗСУ-СП, УНДС, безпартійних, переважно

колишніх старшин нижчого командного складу советської армії. УНГ виступала проти націонал-комуністичних напрямків деяких українських емігрантів та проти українського «імперіялізму» в міжнародних стосунках. Т. Д. Бульба поборював думку про території, заселені укра-

інцями на Далекому Сході і в Середній Азії, як українські колонії та виступав за віддачу Кубані, завойованої за участі українських козаків російською армією, автохонному населенню.

«Наші позиції» (УРДП) в 1945 р. ще не виходили. Вони з'явилися друком після циклоstileвої «Нашої боротьби», три числа якої видано в 1946 р. (а не «1946-1947», стор. 73). Серед «газет і журналів під впливом партії» бракує орган міжнародного революційно-демократичного руху народів СССР газети російською мовою «Освобождение». Вийшло 55 чисел (лютий 1953 р. – липень 1956 р за редакцією кол. члена Державної думи Г. А. Алексінського й редакторів «Українських вістей», Новий Ульм, В. Ромашка, Ю. Семенка).

Серед «партійних журналів і бюлетенів» (72-73) не названо «Бюлетень СЗСУ-СП». Вийшло 15 чисел (1952-1955) в Нью-Йорку за ред. В. Сеника. Під цю рубрику, а не до «газет і журналів під впливом партії», треба віднести й орган ЦК СЗСУ-СП «Український селянин». Перше число вийшло в Нью-Йорку 1951 р. за редакцією Ю. Дивнича. Від 1954 р. – редактор проф. В. В. Дубровський, від 1955 р. – Ю. Семенко.

СЗСУ-СП видає журнал «Українська земля» (1/1951 в Нью-Йорку, від 11/84 – в Мюнхені). Під впливом Селянської Партії в Нью-Йорку виходив 1954-1978 рр. часопис «Наша батьківщина» за редакцією Б. Кравця, журнал «Нове село» – за редакцією о. К. Даниленка-Данилевського в Лондоні.

ДОБПРУС у Німеччині і ДОБРУС в Англії видали спільно 8 чисел (1954-1956) «Голосу нестрільяних» за редакцією інж. Д. Білого. Під впливом СЗСУ-СП.

Взято з розділу «Українська преса у Федеративній Республіці Німеччини» книги «Українці в Мюнхені і Німеччині» (Мюнхен-1959, стор. 86). «Український селянин» насвітлює аграрну політику комуністів в поневоленіх ними країнах, а також у державах демократичного заходу, публікує документи про винищення українського селянства комунізмом, аналізує можливі шляхи визволення України і наочно пояснює розвиток вільного господарства, – говориться в характеристиці «УС».

Легковажно звучать виголошені прокурорським тоном шість слів про Спілку Визволення України на чужині. СВУ постійно видає свій Бюлетень і має солідний журнал «Місія України», де друкувалися такі відомі автори, як Н. Павлушкова, В. Косаренко-Косаревич («Московський свінкс», НЙ, 493 сторінки), В. Наддніпрянець (два видання «Українські націонал-комуністи») та інші.

(Далі буде)

(Підготував І. КОВАЧ)

ЗАСТЕРЕЖЕННЯ

- За достовірність фактів, цитат, власних імен та інших відомостей відповідають автори підписаних матеріалів.
- Редакція може не поділяти точки зору авторів.
- Надіслані до редакції матеріали не рецензуються і не повертаються.
- Редакція залишає за собою право скорочувати і редагувати надіслані матеріали, не порушуючи їхнього основного змісту.
- З юридичної точки зору за зміст матеріалів відповідають їх автори.

Культурно-просвітницький часопис
Союзу українців Румунії

ВІЛЬНЕ СЛОВО

РЕДАКЦІЯ

Головний редактор – Іван КОВАЧ
Редактори – Ірина ПЕТРЕЦЬКА-КОВАЧ
Роман ПЕТРАШУК

*

Комп'ютерний набір – Ірина ПЕТРЕЦЬКА-КОВАЧ
Техноредагування – Роман ПЕТРАШУК
Друкарня «S.C. SMART ORGANIZATION S.R.L.»

Бухарест, Румунія
ISSN 1223-8988

Adresa redacției: Uniunea Ucrainenilor din România
str. Radu Popescu nr. 15, Sector I, București, ROMÂNIA
Tel. 0212220748, 0212220753

Fax 0212220737

E-mail: uur.vilneslovo@gmail.com

Наклад фінансований
Союзом українців Румунії